

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 21 grudnia 2022 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych
oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej**

(druk nr 889)

I. Cel i przedmiot ustawy

Uchwalona przez Sejm ustawa o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej prowadzi do przeniesienia zadań realizowanych dotychczas przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) w zakresie tzw. kontroli ex post do Krajowej Administracji Skarbowej (KAS).

Istniejący w polskim porządku prawnym dualizm w systemie kontroli prawidłowości dokonanych transakcji finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (tzw. kontrole ex post), realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej nakłada na IJHARS dodatkowe zadania kontrolne z obszaru innego niż działania związane z kontrolą i oceną jakości handlowej żywności. Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy zmiana przepisów ma umożliwić IJHARS skoncentrowanie się na kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, przenosząc zadania odnoszące się do kontroli transakcji dotyczących m.in. produkcji lub obrotu żywnością do KAS.

Na podstawie art. 85 rozporządzenia nr 1306/2013 w każdym państwie członkowskim Unii Europejskiej wyznacza się specjalną jednostkę odpowiedzialną w szczególności za:

- 1) przeprowadzanie kontroli przez urzędników zatrudnionych bezpośrednio przez tę specjalną jednostkę lub

2) koordynowanie kontroli przeprowadzanych przez urzędników innych jednostek i ogólny nadzór nad tymi kontrolami.

Na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej pełnienie funkcji ww. jednostki powierzone zostało Szefowi KAS, którego rola polega na koordynowaniu kontroli przeprowadzanych przez organy IJHARS i ogólnym nadzorze nad tymi kontrolami. Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy, dualizm w systemie kontroli prawidłowości dokonanych transakcji finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji, realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, nie pozostaje bez wpływu na jej skuteczność. Nowelizacja zmierza do przekazania pełnej odpowiedzialności za wyżej wskazane kontrole Szefowi KAS, na co pozwala art. 85 rozporządzenia nr 1306/2013.

Z dniem 1 stycznia 2023 r. wejdzie w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm). System kontroli przyjęty w rozporządzeniu nr 2021/2116 został uproszczony. Zgodnie z art. 77 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/2116 organ lub organy odpowiedzialne za stosowanie rozdziału III – kontrola transakcji muszą być zorganizowane w taki sposób, aby były niezależne od podmiotów lub oddziałów podmiotów odpowiadających za płatności i kontrole przeprowadzane przed dokonaniem płatności. Rozwiązania przyjęte w nowelizacji nie stoją w sprzeczności z przepisami tego rozporządzenia.

W konsekwencji zmian wprowadzanych nowelizacją ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej przeprowadzanie kontroli transakcji ex post ma być wyłączną kompetencją dyrektorów izb administracji skarbowej. Do zadań Szefa KAS należeć będzie wykonywanie zadań, o których mowa w art. 80 rozporządzenia nr 2021/2116. Zgodnie z art. 80 rozporządzenia nr 2021/2116 państwa członkowskie Unii Europejskiej opracowują plany kontroli oraz szczegółowe sprawozdanie ze stosowania niniejszego rozdziału w poprzednim okresie kontroli, które przesyłają Komisji Europejskiej.

W dodawanych w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej art. 16a i art. 16b uregulowano podstawowe zasady przeprowadzania kontroli, w tym sporządzania protokołu z kontroli.

Ustawa określa zasady przekazania akt spraw w zakresie dotychczas przeprowadzonych kontroli transakcji finansowych (art. 3) oraz procedurę przekazania imiennych wykazów pracowników, ze wskazaniem, że pracownicy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz IJHARS odpowiedzialni za kontrolę prawidłowości dokonanych transakcji finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji, realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, z wyłączeniem refundacji eksportowych, o których mowa w tytule V rozdziale III rozporządzenia nr 1306/2013, staną się pracownikami Ministerstwa Finansów albo Izby Administracji Skarbowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Przenoszeni pracownicy mają być zweryfikowani zgodnie z procedurami resortu finansów.

Ustawa, co do zasady, ma wejść w życie 1 kwietnia 2023 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę w dniu 15 grudnia 2022 r. Projekt ustawy stanowił przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 2849). Prace nad ustawą prowadziła Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, która przedstawiła sprawozdanie w druku sejmowym nr 2850. Komisja wprowadziła zmiany o charakterze uzupełniającym i doprecyzowującym. W trakcie drugiego czytania nie zgłoszono poprawek. Sejm uchwalił ustawę 436 głosami za, 11 przeciw i 1 wstrzymującym.

III. Uwagi szczegółowe

Zgodnie ze zmianą zawartą w art. 1 pkt 1 opiniowanej ustawy, w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych uchyla się art. 17c. Mając to na uwadze, w konsekwencji należy dokonać zmiany w art. 299 § 3 pkt 17 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Propozycja poprawek:

– tytule ustawy ogólne określenie przedmiotu ustawy otrzymuje brzmienie:
„o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa, ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej”

– przed art. 1 dodaje się art. ... w brzmieniu:

„Art. ... W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651) w art. 299 w § 3 pkt 17 otrzymuje brzmienie:

„17) organom Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie prowadzonych postępowań w sprawie wymierzenia kar pieniężnych na podstawie art. 40a ust. 1–3a ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1688, 2185 i 2254).”;

Aldona Figura

Główny legislator